

УДК 349.6

Правовий статус та загальна характеристика управомочених суб'єктів правовідносин використання природних ресурсів для туризму в Україні

О. С. Семенець,
аспірантка кафедри
трудового, земельного і
екологічного права юридичного
факультету Київського
національного університету
імені Тараса Шевченка

В статті розглядається питання правового статусу управомочених суб'єктів правовідносин використання природних ресурсів для туризму, до яких автор відносить державу в особі відповідних органів влади та органи місцевого самоврядування, яким делегуються повноваження органів державної влади у сфері управління використанням природних ресурсів для туризму; а також шляхи удосконалення системи управління досліджуваними правовідносинами.

Ключові слова: повноваження, компетенція, управління, органи влади, туризм, природні ресурси

Постановка та ступінь наукової розробки проблеми. Використання природних об'єктів в цілому неможливо без зовнішнього впливу на них. Такий вплив здійснюється суб'єктами природноресурсового права шляхом вчинення певних дій відносно таких об'єктів. Враховуючи те, що ми розглядаємо правовідносини використання природних ресурсів для туризму в межах природноресурсового права, як один з його інститутів, суб'єктам таких відносин притаманні загальні ознаки суб'єктів природноресурсового права. Взагалі під «суб'єктами правовідносин» розуміють їх учасників, які наділені певними правомочностями (правами та обов'язками), що й визначають їхній правовий статус.

Чинне законодавство України виділяє таких суб'єктів природноресурсових відносин: народ України; держава в особі відповідних органів; територіальні громади в особі органів місцевого самоврядування; юридичні особи у формі підприємств, установ та організацій та їх об'єднань; фізичні особи, включаючи вітчизняних громадян, осіб без громадянства та іноземних громадян, іноземні держави та міжнародні організації. Аналогічними є суб'єкти правовідносин використання природних ресурсів для туризму. Вищезазначених суб'єктів, можна класифікувати на дві великі групи: управомочені суб'єкти та зобов'язані суб'єкти. Управомоченими суб'єктами правовідносин використання природних туристичних ресурсів є їх учасники, які мають повноваження встановлювати та певним чином впливати на поведінку інших учасників відносин, а також регулювати природноресурсові відносини в цілому. До них належать: держава в особі відповідних органів влади, органи місцевого самоврядування, яким делегуються повноваження органів державної влади, і які здійснюють управління використанням природних ресурсів для туризму в Україні.

Дослідженням проблем управління рекреаційним природокористуванням займалися фахівці різних дисциплін, в т. ч. економісти (О. І. Мілашовська, Л. М. Черчик, М. С. Нудельман, Б. В. Буркинський, О. А. Воробйова), експерти з питань державного управління (З. В. Герасимчук, П. І. Гаман). Деякі аспекти управління рекреаційними зонами розкриті у працях учених-юристів (А. Г. Бобкова, О. М. Ткаченко, А. М. Орлов). Проте, розробки науковців з даної тематики розкривають лише окремі аспекти досліджуваного питання. Враховуючи проведення в Україні адміністративної реформи, зміни, які вже були запроваджені та плануються до запровадження в структурі органів влади та управління, вважаємо, що визначення правового статусу і загальна характеристика управомочених суб'єктів правовідносин використання природних ресурсів для туризму в Україні є **актуальним завданням**.

Управління використанням природних ресурсів для туризму здійснюється у двох галузевих напрямках – системою органів, які реалізу-

ють повноваження щодо раціонального використання, відтворення та охорони природних рекреаційних ресурсів та органами, до компетенції яких входить управління туристичною діяльністю. Причому, вказані органи можна класифікувати залежно від рівня їхньої компетенції на:

- органи загальної компетенції, які здійснюють управління природними ресурсами, використовуваними для туризму, в т.ч. рекреаційними зонами, як окремими об'єктами правового регулювання, на загальнодержавному рівні, а також визначають основні напрями державної політики в туристичній галузі;
- органи спеціальної компетенції, основним призначенням яких є реалізація повноважень органів загальної компетенції, в т.ч. щодо використання, охорони та відтворення природних ресурсів, використовуваних для туризму;
- органи, які здійснюють управління використанням природних рекреаційних ресурсів на місцевому та регіональному рівнях.

Органи, які здійснюють управління використанням, охороною та відтворенням природних ресурсів, що використовуються для туризму

До таких органів *на загальнодержавному рівні* належать: Верховна Рада України, Президент України, Кабінет Міністрів України, Уряд Автономної Республіки Крим, обласні (міські) та районні державні адміністрації. Їхня компетенція визначена в Конституції України, Законі України «Про охорону навколишнього природного середовища», Законі України «Про Кабінет Міністрів України», а також у відповідних розділах Земельного кодексу України, Водного кодексу України, Лісового кодексу України, Закону України «Про природно-заповідний фонд України», Закону України «Про охорону культурної спадщини» та інших, предметом правового регулювання яких є визначення правового режиму природних ресурсів, використовуваних для туризму.

Узагальнюючи положення наведених нормативно-правових актів, з'ясуємо, що основними функціями Верховної Ради України є: законодавче регулювання відносин у сфері використання природних ресурсів; визначення засад державної політики та затвердження загальнодержавних програм щодо використання, охорони та відтворення відповідних природних ресурсів; встановлення правового режиму відповідних ресурсів, а в деяких випадках і здійснення розпорядження такими ресурсами (це стосується зокрема водного фонду України).

Президент України, в свою чергу, на основі та на виконання конституції та законів України,

уповноважений приймати власні нормативно-правові акти у зазначеній сфері.

До повноважень Уряду України у досліджуваних правовідносинах можна віднести реалізацію державної політики у цій сфері шляхом прийняття нормативно-правових документів, забезпечення розроблення та виконання загальнодержавних програм з охорони, захисту, використання та відтворення природних ресурсів, використовуваних для туризму, та координацію діяльності міністерств, відомств, служб, агентств та інших установ, підприємств та організацій, які здійснюють управління у сфері використання природних туристичних ресурсів. У деяких випадках, Кабінет Міністрів України також розпоряджається відповідними природними ресурсами, що перебувають у державній власності (наприклад, передає у власність, надає в постійне користування для нелісогосподарських потреб земельні лісові ділянки площею більш як 1 гектар).

До **органів спеціальної компетенції**, з урахуванням положень Указу Президента України від 9 грудня 2010 р. № 1085/2010 «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» [1] та Постанови Кабінету Міністрів України від 28 березня 2011 р. № 346 «Про ліквідацію урядових органів» [2], слід віднести: Міністерство екології та природних ресурсів України, Державне агентство земельних ресурсів України, Державне агентство водних ресурсів України, Державне агентство лісових ресурсів України. Повноваження вказаних органів визначені відповідними Положеннями про них [3; 4; 5; 6]. За своїм правовим статусом вони є центральними органами виконавчої влади з питань використання, охорони та відтворення відповідних природних ресурсів, а до їх компетенції належить реалізація державної політики у відповідній сфері.

Що стосується безпосередньо функцій, які здійснюють вказані органи у сфері рекреаційного природокористування, слід зазначити, що на жаль в межах Мінекології та природних ресурсів України, так само, як і в Держземагенстві та Держводагенстві, не існує окремого підрозділу, який би спеціалізувався на управлінні використанням та охороною природних рекреаційних ресурсів. Щоправда, деякі функції у цій сфері виконує Державна служба заповідної справи, яка є урядовим органом державного управління, діє у складі Міністерства екології та природних ресурсів України і підпорядковується йому [7]. Зокрема, на Службу покладено завдання державного управління територіями та об'єктами природно-заповідного фонду та контролю за додержанням

режиму територій та об'єктів природно-заповідного фонду, а також забезпечення збереження біологічного та ландшафтного різноманіття на територіях природно-заповідного фонду, які є популярними об'єктами туристичного використання.

Окремі повноваження у цій сфері здійснює Державне агентство лісових ресурсів України, яке, зокрема, згідно із п. 49 Порядку спеціального використання лісових ресурсів [8] має право за погодженням із Мінприроди затверджувати Правила використання корисних властивостей лісів, а також приймати рішення про віднесення лісів до відповідної категорії, в т.ч. до рекреаційно-оздоровчих, що підтверджується п. 17 Порядку поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок [9].

Крім того, повноваження у сфері управління рекреаційними ресурсами також має центральний орган виконавчої влади з питань житлово-комунального господарства, яким наразі є Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. До функцій вказаного Міністерства, належить, зокрема, управління об'єктами благоустрою населених пунктів, до яких згідно із п. 1 ч. 1 ст. 13 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» [10], відносяться такі види природних рекреаційних зон, як пляжі, зелені зони, рекреаційні ліси. Проте, у зазначеному Міністерстві, як і в інших центральних органах виконавчої влади, які здійснюють управління у сфері використання відповідних ресурсів, відсутній спеціальний структурний підрозділ, уповноважений на здійснення функцій саме у сфері рекреаційного природокористування.

На місцевому та регіональному рівнях управління в галузі використання і охорони рекреаційних зон здійснюють місцеві ради або їхні виконавчі органи, якщо їм було делеговано частину повноважень відповідними радами. Так, відповідно до ст. 63 Закону «Про охорону навколишнього природного середовища» [11] режим використання рекреаційних зон визначається місцевими радами, повноваження яких у цій сфері передбачені Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» [12], згідно із п. 5 ч. 2 ст. 44 якого визначення відповідно до законодавства режиму використання територій рекреаційних зон належить до повноважень, які обласні ради делеguють обласним державним адміністраціям.

Особливості управління в галузі використання та охорони рекреаційних зон виявляються в процесі реалізації таких *функцій управління*: про-

гнозування, стандартизація, нормування, лімітування, організація обліку природних ресурсів, розподіл і перерозподіл ресурсів. Не останню роль серед зазначених функцій відіграє функція встановлення нормативів рекреаційного навантаження на рекреаційні зони для забезпечення їхнього раціонального використання і недопущення погіршення якості їх природних рекреаційних ресурсів.

Зазначені нормативи встановлюються з метою контролю за додержанням допустимих меж рекреаційної завантаженості на відповідній території. Під найбільш допустимою рекреаційною завантаженістю в науковій літературі розуміють граничну місткість територій для забезпечення нормальних умов відпочинку без порушення відбудовних властивостей природних комплексів [13, 508]. Відповідно до ст. 13 Закону України «Про туризм» [14] встановлення гранично допустимих навантажень на об'єкти культурної спадщини та довкілля належить до повноважень органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

В нинішній період проблема полягає в тому, що розробка методик визначення рекреаційного навантаження ще тільки передбачається. Порядок визначення нормативів рекреаційного навантаження поки що найбільш чітко окреслений лише в лісовому законодавстві. Відповідно до п. 47 Санітарних правил в лісах України [15], у лісах, що належать до санітарно-гігієнічних та оздоровчих категорій, а також в інших насадженнях, які використовуються з рекреаційною метою, постійні лісокористувачі регулюють рекреаційне навантаження шляхом організації території, а також вживають санітарно-оздоровчих та інших заходів для захисту лісу з урахуванням особливостей структури і використання цих насаджень. У цьому випадку нормативи рекреаційного навантаження можуть бути визначені у проектах внутрішньогосподарського устрою таких земельних ділянок рекреаційного призначення.

Другий рівень управління у сфері використання природних ресурсів для цілей туризму складають **органи, які здійснюють безпосереднє забезпечення функціонування рекреаційно-туристичної галузі.**

Як і в системі органів, які здійснюють управління рекреаційним природокористуванням, розглядувана ланка органів також має відповідні рівні.

На загальнодержавному рівні управління туристичною галуззю здійснює Верховна Рада України, Президент України, Кабінет Міністрів

України, функції яких зводяться до визначення основних напрямів державної політики в галузі туризму, прийняття відповідних нормативно-правових актів у сфері регулювання галузі, розроблення загальнодержавних програм розвитку туризму, забезпечення раціонального використання туристичних ресурсів і вжиття заходів для їх збереження тощо.

На місцевому рівні аналогічні функції здійснюють Верховна Рада та Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування та їхні виконавчі органи.

Систему органів спеціальної компетенції цієї ланки очолює наразі Міністерство інфраструктури України, до повноважень якого, згідно із Указом Президента України від 9 грудня 2010 р. № 1085/2010 «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» [1], також входять функції з реалізації державної політики у сфері туризму. Слід зазначити, що вказане Міністерство було утворене шляхом реорганізації інших міністерств та відомств, в т.ч. Міністерства культури і туризму України, до повноважень якого входило, зокрема: планування, програмування розвитку туристичної інфраструктури та раціонального використання туристичних ресурсів; здійснення наукового, інформаційно-рекламного забезпечення туристично-рекреаційної діяльності; організація обліку туристичних ресурсів України, забезпечення їх раціонального використання та охорони; контроль за додержанням вимог законодавства про туризм; ведення Державного реєстру суб'єктів туристичної діяльності; участь у здійсненні рятувальних заходів на об'єктах туристичних відвідувань, інше. Наразі вищезазначені функції виконує Державне агентство України з туризму та курортів, яке є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Віце-прем'єр-міністра України – Міністра інфраструктури України, входить до системи органів виконавчої влади і забезпечує реалізацію державної політики у сфері туризму та курортів [16].

Проте, незважаючи на наявність певної системи органів, які здійснюють функції у сфері використання природних ресурсів для туризму, слід констатувати, що правові аспекти управління природокористуванням і охороною навколишнього середовища курортних, лікувально-оздоровчих та рекреаційних місцевостей законодавством України охоплені частково. В юридичній літературі фактично відсутній аналіз еколого-

правового механізму управління цими місцевостями, хоча деякі питання досліджуються в галузі економічної географії. Чинним законодавством України еколого-правові аспекти управління курортними та рекреаційними місцевостями відображені в найбільш загальному вигляді й не враховують їх особливостей, а тому можуть бути застосовані до будь-якої адміністративної території України.

Крім недостатності висвітлення вказаного питання в науковій літературі, слід також вказати на деякі практичні недоліки у сфері управління використанням природних ресурсів в цілях туризму, зокрема: використання переважно адміністративних методів управління (виконання зазвичай фіскальних, інспекційних, контрольних функцій органами управління); жорстко централізована система управління, сформована за ієрархічним принципом, яка не має альтернатив, та як наслідок, не спонукає до розвитку місцевої ініціативи і самостійності (у регіональному плані) та не сприяє врахуванню проблем, характерних для рекреаційного природокористування, в т.ч. використання природних ресурсів в цілях туризму, в окремих регіонах; відсутність чіткої координації та розподілу функцій між різними органами, до сфери повноважень яких входить управління природними рекреаційними ресурсами, в т.ч. використовуваними в цілях туризму, та інші.

У зв'язку з цим, на нашу думку, необхідно створити дієвий механізм управління галуззю, що стане запорукою ефективного функціонування туристично-рекреаційного комплексу, сприятиме збільшенню як вітчизняних так і іноземних інвестицій в розвиток галузі, що в свою чергу призведе до підвищення надходжень до бюджету, зростання потенціалу туристичних підприємств та обсягів реалізації вітчизняного туристичного продукту на зовнішньому ринку, формуванню позитивного туристичного іміджу України.

Задля досягнення зазначених цілей необхідно вирішити ряд нагальних проблем, першочергове місце серед яких посідає формування ефективних зв'язків між усіма органами управління, чия робота має стосунок до використання природних рекреаційних ресурсів, і перш за все земель рекреаційного призначення, адже саме останні є просторовою базою для функціонування рекреаційних зон, метою створення яких є організація масового відпочинку, туризму та проведення спортивних заходів. Вважаємо, що у складі Державного агентства земельних ресурсів з цією метою слід було б створити окремий підрозділ, наприклад, Управління фондом рекреаційних зе-

мель (Управління ФРЗ), поклавши на нього такі функції: участь у розробленні рекреаційного законодавства, нормативної бази рекреаційного природокористування; формування ФРЗ, виділення їхніх меж, встановлення статусу та підпорядкування, забезпечення екологічної та територіально-планувальної регламентації рекреаційного освоєння регіонів і контроль її дотримання; ведення Реєстру об'єктів ФРЗ; розроблення процедури, методів та організація процесів приватизації об'єктів ФРЗ; подання інформації в систему Державного земельного кадастру; проведення та фінансування науково-дослідних робіт з найрізноманітніших аспектів використання природних рекреаційних ресурсів, керівництво ними, вивчення кон'юнктури ринку природних рекреаційних ресурсів; участь у створенні інфраструктури ринку рекреаційних ресурсів; розроблення єдиної національної стратегії для проведення політики держави у сфері рекреаційного природокористування; координація діяльності структурних одиниць системи загального та спеціального управління у сфері рекреаційного природокористування; розроблення правил використання об'єктів ФРЗ, обліку, контролю; надання технічної та юридичної допомоги в оформленні необхідної документації для отримання ліцензій, сертифікатів, дозволів для ведення рекреаційної діяльності з використанням об'єктів ФРЗ; рекламно-інформаційна діяльність в інтересах розвитку ринку природних рекреаційних ресурсів, розширення та збереження природних рекреаційних ресурсів; розроблення разом із регіональними відділеннями, іншими державними органами, громадськими організаціями програм розвитку рекреаційного підприємництва та природокористування, створення зон масового відпочинку тощо, ресурсне й організаційне забезпечення їхньої реалізації [17].

Обов'язковими структурними підрозділами Управління ФРЗ для забезпечення виконання зазначених функцій мають бути: відділ приватизації, аукціонів та конкурсів; служба ведення Реєстру об'єктів ФРЗ; відділ ліцензування та укладання договорів; відділ економічної оцінки природних рекреаційних ресурсів; інформаційний відділ; консалтингове бюро; служба маркетингу; служба моніторингу й аудиту; науково-дослідне бюро. Управління ФРЗ та його регіональні відділення зобов'язані організовувати конкурси (земельні тендери чи аукціони) на купівлю-продаж рекреаційних земель, укладати договори оренди, видавати ліцензії на право експлуатації природних рекреаційних ресурсів, здійс-

нювати сертифікацію діяльності та паспортизацію об'єктів ФРЗ, надавати консалтингові послуги та технічну допомогу. Така діяльність повинна проводитися на комерційній основі, а кошти акумулюватися у спеціальному фінансовому фонді. Система моніторингу, аудиту та контролю покликана забезпечувати поповнення банку інформації про об'єкти ФРЗ, їхнє використання та стан, проведення економічної оцінки, планування заходів та використання санкцій при порушеннях умов експлуатації природних рекреаційних ресурсів. Практично все зазначене базується на системі стандартів, норм, лімітів, обмежень щодо навантажень на рекреаційні ландшафти, обсягів використання спеціальних природних рекреаційних ресурсів, видів діяльності на рекреаційних землях тощо. Система аудиту в цьому разі включає аналіз і оцінку впливу господарської діяльності на природні рекреаційні ресурси, виявлення негативних та позитивних змін, відповідність встановленим стандартам, нормам, умовам договорів про використання об'єктів ФРЗ. Потреба в такій діяльності виникає при приватизації, купівлі-продажу, укладанні договорів оренди, підготовці договорів страхування тощо [18].

На думку Л. Черчик, з якою ми погоджуємося, необхідно створити Службу національних парків, надавши їй широкі повноваження та права, зокрема, на використання фінансових фондів, які формувалися б не тільки з державних коштів, а й за рахунок власних надходжень. Наприклад, національні парки США фінансуються Конгресом, і кожний парк має кошти від туристичної діяльності, розміщеня на його території приватних фірм для обслуговування туристів, прокату інвентаря, входу на територію національного парку, користування послугами інформаційного центру тощо [19]. Ця служба приймала б рішення щодо видів діяльності, дозволених на території національних парків, контролювала підприємців, визначаючи переліки їхніх товарів і послуг, займалася регламентацією ціноутворення (сезонного, тижневого), регулюванням рекреаційних потоків, забезпеченням санітарно-гігієнічних умов [20]. Для запобігання порушенню екологічної рівноваги в національних парках, має здійснюватися їхнє зонування за ступенем використання в рекреаційних та інших цілях. Таким чином, досягається реалізація двох функцій національних парків – природоохоронної та рекреаційної.

Діяльність управління повинна будуватись на принципі багатогалузевого використання природних ресурсів та виконання таких основних функцій: забезпечення використання ресурсів

для відпочинку, спорту, оздоровлення тощо; розроблення проектів розвитку зон відпочинку, догляду за ландшафтами, створення мережі доріг, стежок; проведення досліджень у сфері організації туризму; підготовка гідів, провідників, тренерів, інформаційних центрів; будівництво й утримання рекреаційних закладів; видача ліцензій приватним підприємцям на певні види діяльності на землях лісового фонду із наданням їх в оренду; встановлення розміру орендної плати; створення спеціальної системи для збору даних про рекреаційне використання лісів, рекреаційні об'єкти, види їхньої діяльності; організація реклами тощо.

В державних адміністраціях великих міст слід створити відділи приміського відпочинку, щоб забезпечити ефективне використання рекреаційних територій, сприяти освоєнню, експлуатації, охороні природних рекреаційних ресурсів.

У системі управління лісовим і водним господарством доцільно утворити відділи рекреаційного лісо- та водокористування, а в структурі Міністерства інфраструктури – Науково-інформаційний центр розвитку природно-ресурсного забезпечення туризму. Основна мета досліджень – встановлення оптимальних критеріїв використання природних ресурсів у рекреаційних цілях з урахуванням факторів, що формують попит і пропозицію.

В перспективі можливо створити спеціальний урядовий орган в структурі Міністерства екології та природних ресурсів України, основним завданням якого стане вироблення єдиної національної стратегії для здійснення політики держави у сфері рекреаційного природокористування – в цілому, та використання природних ресурсів для туризму – зокрема.

Важлива роль у використанні природних рекреаційних ресурсів належить громадським та приватним організаціям, які розробляють та реалізують програми розвитку певних територій у рекреаційних цілях, проводять виставки та кон-

ференції, видають друковані органи. Це можуть бути професійні об'єднання спеціалістів певного профілю, товариства любителів природи тощо [20].

Співпраця природоохоронних органів з підприємницькими структурами, громадськими організаціями, науково-дослідними установами забезпечить комплексність дій з рекреаційного природокористування, яке є основою для здійснення туризму.

Висновки. Таким чином, на нашу думку, удосконалення існуючої системи управління рекреаційним природокористуванням в цілому та використанням природних ресурсів для туризму зокрема, полягає перш за все у впровадженні нової системи управління, яка забезпечила б вирішення комплексу проблем природокористування з позицій галузево-територіального підходу, а основою діяльності управлінських структур в цій сфері повинна стати не лише юридична відповідальність, а й економічна зацікавленість. В зв'язку з цим існує необхідність в розробленні нових підходів до формування цієї системи з метою розширення повноважень органів місцевого самоврядування, розвитку ринкових відносин, узгодження економічних, соціальних, екологічних інтересів держави як власника природних рекреаційних ресурсів, суб'єктів господарювання та споживачів рекреаційних ресурсів і послуг. Існує також потреба в удосконаленні існуючої системи органів управління із чітким визначенням їхніх функцій у сфері використання природних рекреаційних ресурсів, в т.ч. в цілях туризму, створенні нової структури, основним завданням якої стало б забезпечення реалізації державної політики у сфері використання, охорони і відтворення природних рекреаційних ресурсів, та ефективна співпраця державних та громадських інституцій, що забезпечить раціональне використання туристичних рекреаційних ресурсів та сприятиме розвитку туристичної галузі.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади : Указ Президента України від 9 грудня 2010 р. № 1085/2010 // Офіційний вісник Президента України – 2010. – № 32 (Спеціальний випуск). – Ст. 1026.
2. Про ліквідацію урядових органів : Постанова Кабінету Міністрів України від 28 березня 2011 р. № 346 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 26. – Ст. 1054.
3. Про Положення про Міністерство екології та природних ресурсів України : Указ Президента України від 13 квітня 2011 р. № 452/2011 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 29. – Ст. 1258.
4. Про Державне агентство земельних ресурсів України : Указ Президента України від 8 квітня 2011 р. № 445/2011 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 29. – Ст. 1253.
5. Про Положення про Державне агентство водних ресурсів України : Указ Президента України від 13 квітня 2011 р. № 453/2011 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 29. – Ст. 1259.
6. Про Положення про Державне агентство лісових ресурсів України : Указ Президента України від 13 квітня 2011 р. № 458/2011 // Офіційний вісник

- України. – 2011. – № 29. – Ст. 1264.
7. Про Державну службу заповідної справи : Постанова Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 р. № 1000 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 33. – Ст. 1540.
 8. Про врегулювання питань щодо спеціального використання лісових ресурсів : Постанова Кабінету Міністрів України від 23 травня 2007 р. № 761 // Офіційний вісник України. – 2007. – № 39. – Ст. 1550.
 9. Про затвердження Порядку поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок : Постанова Кабінету Міністрів України від 16 травня 2007 р. № 733// Офіційний вісник України. – 2007. – № 37. – Ст. 1483.
 10. Про благоустрій населених пунктів : Закон України від 6 вересня 2005 р. № 2807-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 49. – Ст. 517.
 11. Про охорону навколишнього природного середовища : Закон України від 25 червня 1991 р. № 1264-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 41. – Ст. 546.
 12. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21 травня 1997 р. № 280/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 24. – Ст. 170.
 13. Бобкова А. Г. Правовий режим використання та охорони рекреаційних зон // Екологічне право : Особлива частина : підруч. для студ. юрид. вузів і фак. : повн. акад. курс / за ред. В. І. Андрейцева. – К. : Істина, 2001.
 14. Про туризм : Закон України від 15 вересня 1995 р. № 324/95-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 13. – Ст. 180.
 15. Про затвердження Санітарних правил в лісах України : Постанова Кабінету Міністрів України від 27 липня 1995 р. № 555 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=555-95-%EF>
 16. Про Положення про Державне агентство України з туризму та курортів : Указ Президента України від 8 квітня 2011 р. № 444/2011 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 29. – Ст. 1252.
 17. Гаман П. І. Удосконалення системи державного управління рекреаційним природокористуванням [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/DeVu/2008-2/doc/2/05.pdf>. - С. 4-5
 18. Веклич О. Економічний механізм природокористування: аналіз дієвості // Економіка України. – 2003. – № 10. – С. 62-70.
 19. Васильєва І. Г. США: государство, капитал и рекреационные ресурсы / Ин-т США и Канады. – М.: Наука, 2001. – С. 69.
 20. Черчик Л. Інституційні зміни в умовах становлення ринку рекреаційних ресурсів // Економіка України. – 2006. – № 4. – С. 61.

Семенец О. С. Правовой статус и общая характеристика управомоченных субъектов правоотношений использования природных ресурсов для туризма в Украине

В статье рассматривается вопрос правового статуса управомоченных субъектов правоотношений использования природных ресурсов для туризма, к которым автор относит государство в лице соответствующих органов власти и органы местного самоуправления, которым делегированы полномочия органов государственной власти в сфере управления использованием природных ресурсов для туризма; а также пути усовершенствования системы управления исследуемыми правоотношениями.

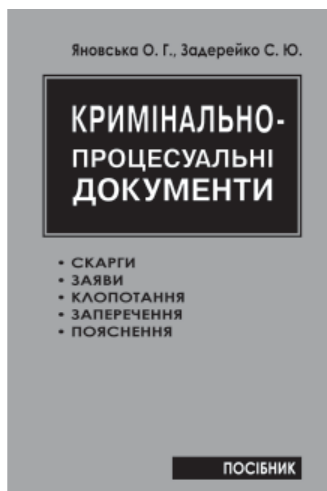
Ключевые слова: полномочия, компетенция, управление, органы власти, туризм, природные ресурсы

Semenets Olga. Legal status and general characteristics of the entitled subjects of legal relationships concerning use of natural resources for the purpose of tourism in Ukraine

The article examines question of the entitled subjects of legal relationships concerning use of natural resources for the purpose of tourism in Ukraine, to which an author attributes the state in the person of the proper responsible bodies and organs of local self-government to which the plenary powers of public authorities in the field of management of using natural resources for the purpose of tourism are delegated; and also ways of improvement the management system of the investigated legal relationships.

Keywords: plenary powers, competence, management, organs of power, tourism, natural resources

НОВИНКА

Яновська О. Г., Задерейко С. Ю.

КРИМІНАЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДОКУМЕНТИ : посібник / О. Г.Яновська, С. Ю. Задерейко. – К. : Прецедент, 2011. – 352 с. – Ціна 48 грн.

Посібник містить зразки процесуальних документів, які складають адвокати в кримінальному судочинстві.

Матеріал підготовлений з метою надання практичної допомоги юристам та практикуючим адвокатам, а також особам, які здійснюють захист своїх інтересів самостійно, зі складання заяв, клопотань, скарг та інших документів в кримінальному судочинстві. Книга стане в нагоді студентам юридичних навчальних закладів в опануванні навчальних курсів «Кримінально-процесуальне право України» та «Адвокатура».